

Kas raha teeb õnnelikuks?

Märt Leesment

Mis on õnnelikkus/eluga rahulolu?

- Õnnelikkus/eluga rahulolu kui elu eesmärk?
- Õnnelikkus – lühiajaline tunne
- Eluga rahulolu – üldine hinnang elule
- Õnnelikkus ja eluga rahulolu kui sünonüümid
- Eluga rahulolu mõõtmine:
 - Objektiivsed (nt majandus-, sotsiaal- ja keskkonnastatistika)
 - Subjektiivne

Eluga rahulolu mõjutavad tegurid

Tegur	Kuidas seotud
Haridus	Positiivselt
Tervislik seisund	Mida tervem, seda õnnelikum
Lähisuhted	Abielus olevad on õnnelikumad; lahutus mõjub negatiivselt
Vanus	U-kujuline
Töötus	Negatiivselt
Inflatsioonitase	Negatiivselt
Poliitiline keskkond	Demokraatlikes riikides õnnelikumad inimesed
...	

Sissetulek vs eluga rahulolu

- Easterlini paradoks:
 - Konkreetsetes riigis on rikkamad õnnelikumad kui vaesemad;
 - Riikidevahelises võrdluses rikaste ja vaeste õnnelikkuses olulisi erinevusi pole;
 - Aja jooksul sissetulekute kasv konkreetsetes riigis õnnelikkust ei suurenda.
- Paljud uuringud aga ei toetanud Easterlini järeldusi.

Järeldused varasematest töödest

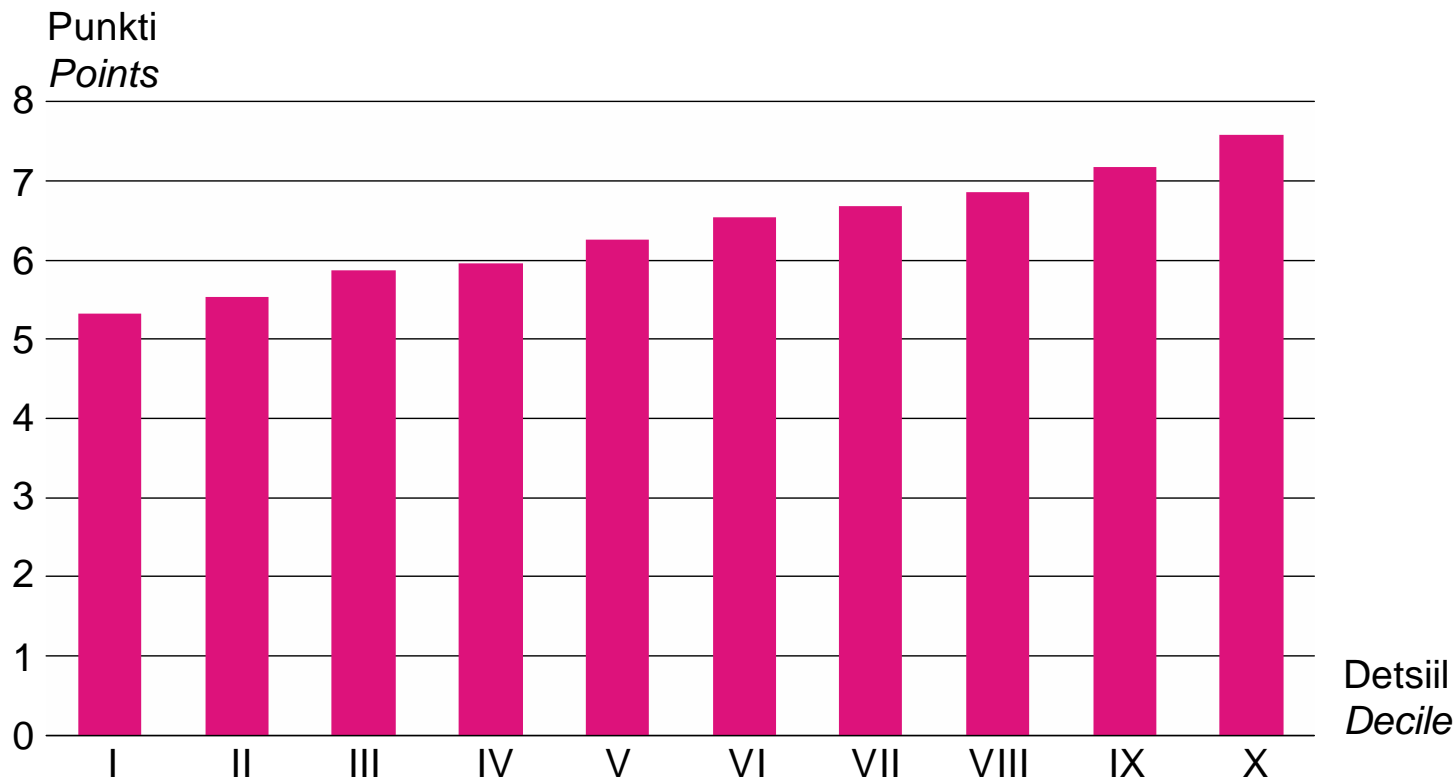
- Seos rikkuse ja õnnelikkuse vahel ei ole üheselt mõistetav, esineb vastuolusid.
- Seos võib esineda mõlemasuunaliselt – õnnelikum inimene on tootlikum.
- Tähtis on suhteline sissetulek ehk jõukus defineeritakse kaasinimeste kaudu.
- Jõukuse kasvades tõusevad ka ootused/standardid/normid – raha tekitab sõltuvust.
- Mitmed riigid on jõudnud lähedale piirile, alates millest keskmine õnnelikkuse tase enam ei kasva.
- Materiaalsete väärtuste tähtsus võib jõukuse kasvades väheneda.

Sissetulek vs eluga rahulolu Eestis (1)

■ Allikas: EU-SILC 2013:

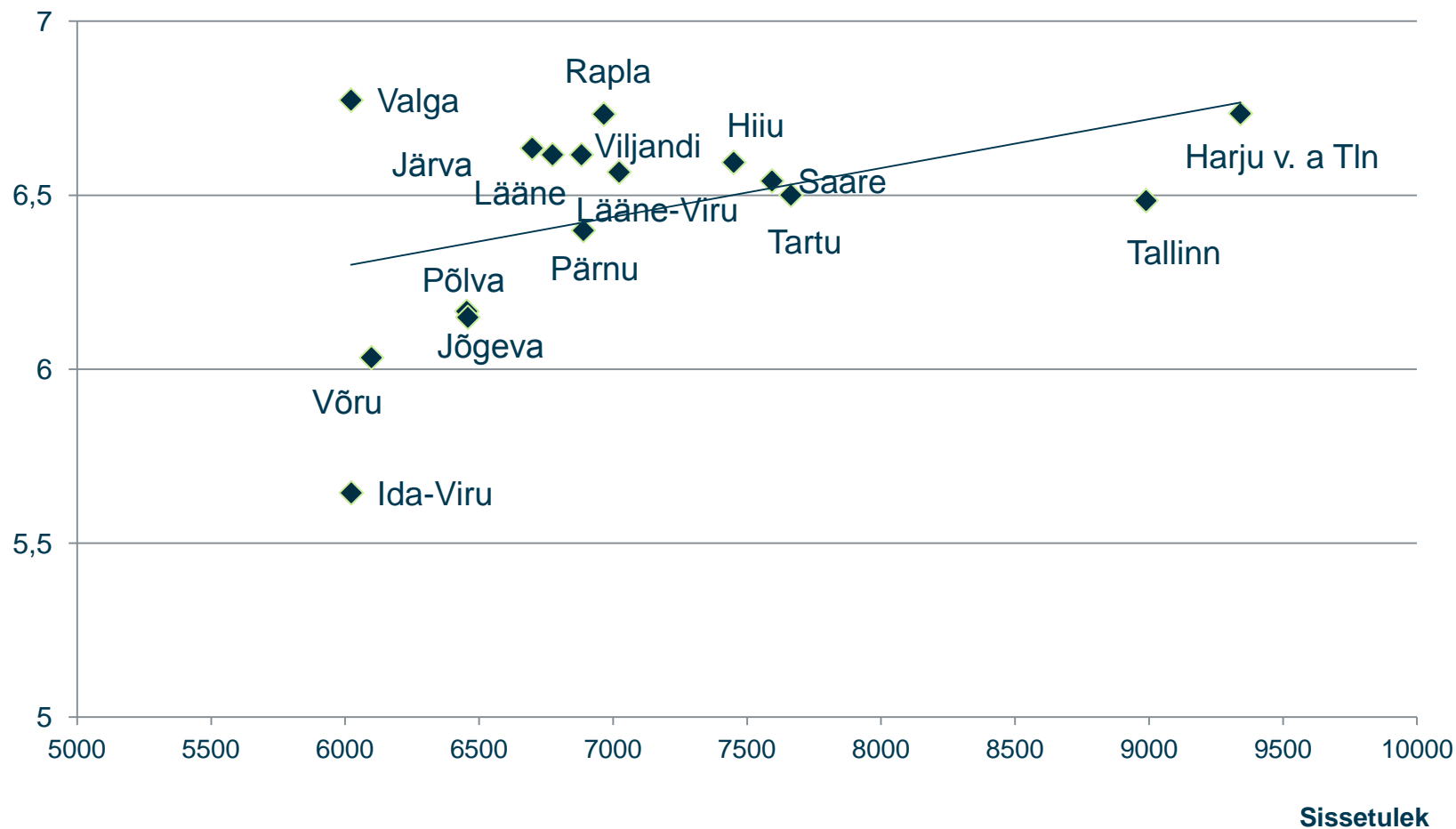
■ “Kui rahul olete üldiselt oma praeguse eluga?”

■ Ekvivalentnetosissetulek

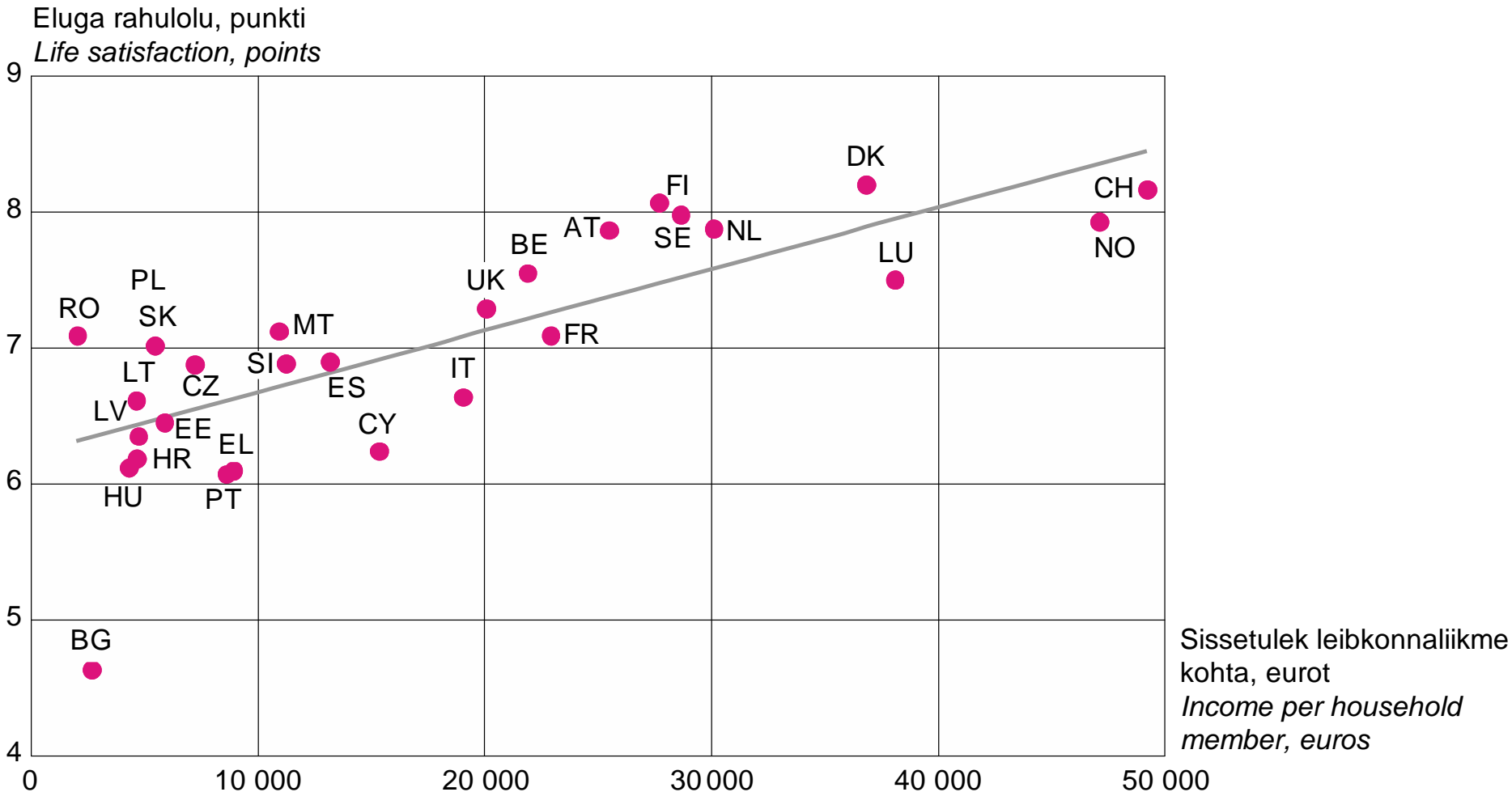
Sissetulek vs eluga rahulolu Eestis (2)

Eluga rahulolu

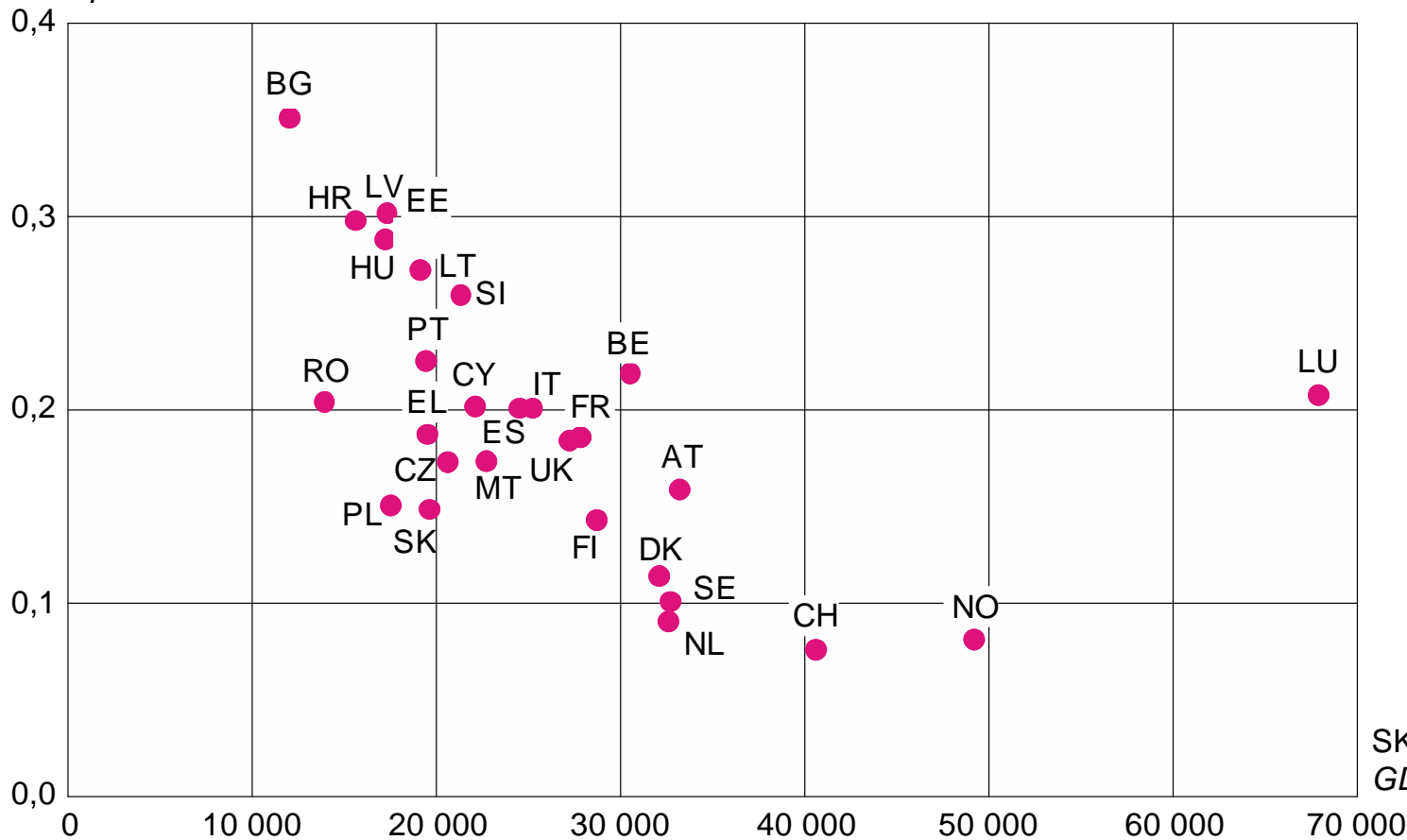
Sissetulek vs eluga rahulolu Euroopas (1)

Sissetulek vs eluga rahulolu Euroopas (2)

Spearmani korrelatsioonikordaja
Spearman correlation coefficient

SKP elaniku kohta, eurot
GDP per capita, euros

Tulemused

- Jõukamad kipuvad olema eluga rohkem rahul.
- Jõukamates riikides keskmine eluga rahulolu näitaja kõrgem.
- Kooskõlas varasemate uuringutega.
- Eluga rahulolu madal Bulgaarias ning kõrge heaoluriikides.
- Eesti kuulub alumisse poolde.
- Põhjamaade, Šveitsi, Taani keskmine eluga rahulolu on lähedal kõrgeimale võimalikule tasemele.
- Mida jõukam riik, seda nõrgem on sissetuleku roll hea ja õnneliku elu kujundamisel.

Mõtlemiseks

- Inimesele, kes tahab olla õnnelik, ei piisa üksnes asjade omamisest, ta peab oskama neid ka otstarbekalt kasutada. (Sokrates – Platoni “Euthydemos”)
- 20. märtsil rahvusvaheline õnnepäev

Täna n kuulamast!